

Bureau Gezondheid, Milieu & Veiligheid
GGD'en Brabant / Zeeland

[REDACTED]
EINDEHOVEN

Kenmerk: GMV/BZO10u256
Datum: 16 augustus 2010
Behandeld door: [REDACTED]
Telefoonnr.: 0900-3686868
Email: milieu@ggd-bureaugmv.nl
Onderwerp: 15991: straling zendmast Croy

Geachte heer [REDACTED]

Op 13 juli 2010 heeft Bureau Gezondheid, Milieu & Veiligheid GGD'en Brabant/Zeeland (kortweg Bureau GMV), een overleg met u en de gemeente Eindhoven gevoerd naar aanleiding van uw ongerustheid over straling van de Digitenne-zendmast op industrieterrein Croy. U heeft tijdens dit gesprek een verzoek gedaan om een gezondheidsonderzoek in uw woonwijk in relatie tot deze zendmast. Bureau GMV heeft toegezegd de mogelijkheden van een onderzoek na te gaan en dit af te stemmen met de gemeente Eindhoven. Bij deze geeft Bureau GMV haar reactie op dat verzoek.

Aanleiding

De heer [REDACTED] heeft in april 2010 (en eerder ook in 2008) aangegeven bij Bureau GMV ongerust te zijn over gezondheidseffecten in relatie tot de straling afkomstig van de Digitenne-zendmast op industrieterrein Croy in Eindhoven. Naast de heer [REDACTED] zouden meerdere omwonenden gezondheidsklachten ervaren sinds de plaatsing van deze mast eind 2007. Dit was voor Bureau GMV aanleiding om met u een persoonlijk gesprek aan te gaan. Bij dit gesprek was ook de heer [REDACTED] aanwezig. U beide was daar namens belangengroepering Weg met Croy zendmast. Verder waren bij dit gesprek aanwezig: mevrouw [REDACTED] en de heer [REDACTED] van de gemeente Eindhoven en mevrouw [REDACTED] en mevrouw [REDACTED] van Bureau GMV.

Tijdens dat gesprek heeft u ons de resultaten laten zien van een onderzoek naar gezondheidsklachten dat u zelf onder omwonenden in de wijk heeft uitgevoerd eind 2009. Uw verzoek was dat een dergelijk onderzoek wordt herhaald, maar dan op een meer wetenschappelijk verantwoorde manier. Doel hiervan zou moeten zijn om te onderzoeken of er onder omwonenden gezondheidsklachten voorkomen die kunnen worden toegeschreven aan de Digitenne-zendmast. Bureau GMV heeft tijdens dat gesprek reeds aangegeven dat een dergelijk onderzoek wellicht niet mogelijk is, maar dat zij de mogelijkheden daartoe zal nagaan en afstemmen met de gemeente, om u daar op een later moment over te informeren.

Straling en gezondheid

Tijdens eerdere telefonische contacten en tijdens het gesprek op 13 juli 2010 heeft Bureau GMV reeds aan u aangegeven en toegelicht dat er op basis van de huidige wetenschappelijke inzichten geen relatie te verwachten is tussen gezondheidsklachten bij omwonenden en de aanwezigheid van zendmasten. Dit geldt ook voor de Digitenne-zendmast op industrieterrein Croy.

Centraal postadres:

Postbus 3166
5203 DD 's-HERTOGENBOSCH

Telefoon: 0900 - 3686868
Telefax: 073 - 6138352

milieu@ggd-bureaugmv.nl

Er zijn wereldwijd reeds vele wetenschappelijke onderzoeken uitgevoerd op dit vlak. Een deel van deze onderzoeken vond wel een relatie en een deel niet. Echter, als men enkel naar de onderzoeken kijkt die voldoen aan eisen van kwalitatief goed wetenschappelijk onderzoek, dan is de conclusie dat een relatie tussen straling van zendmasten en gezondheidseffecten niet aannemelijk is gemaakt. Dit is de bevinding van toonaangevende organisaties zoals de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) en de Nederlandse Gezondheidsraad. Deze bevinding is tevens het uitgangspunt voor het standpunt van GGD'en dat zij een dergelijke relatie niet verwachten.

Gezondheidsonderzoek omgeving Croy

Bij Bureau GMV worden regelmatig gezondheidsklachten gemeld die burgers toeschrijven aan straling van verschillende bronnen in de leefomgeving. Dit nemen wij serieus en daarom staan wij, ondanks bovengenoemde uitgangspunt, niet onwelwillend tegenover het verzoek van u beiden om nader onderzoek te doen in uw wijk. Dit is mits het op een verantwoorde en zinvolle manier kan worden uitgevoerd.

Na intern overleg en literatuuronderzoek zijn wij van mening dat een locatiespecifiek gezondheidsonderzoek in uw wijk niet kan voldoen aan de wetenschappelijk noodzakelijke randvoorwaarden.

De toelichting hiervoor is als volgt. Een locatiespecifiek wetenschappelijk onderzoek is verre van eenvoudig. Uit een gezondheidsonderzoek kunnen namelijk pas eenduidige conclusies worden getrokken als er aan diverse voorwaarden wordt voldaan. Randvoorwaarden die noodzakelijk zijn om conclusies te kunnen trekken, zijn onder andere:

- de onderzochte populatie dient voldoende groot te zijn om toeval zoveel mogelijk uit te sluiten waardoor statistisch betrouwbare uitspraken gedaan kunnen worden;
- voor en tijdens het onderzoek dient de onderzochte populatie niet geïnformeerd te worden over de vraagstelling (door de onderzoekers) om beïnvloeding van de uitkomsten te voorkomen;
- de onderzoekspopulatie dient een representatief beeld te geven van de gehele blootgestelde populatie;
- de aanwezigheid van een goede controlepopulatie die, afgezien van de blootstelling, in alle andere opzichten (leeftijd, geslacht, leefstijl, sociaal economische status, et cetera), vergelijkbaar is met de blootgestelde populatie;
- onafhankelijke onderzoekers en onderzoekspopulatie die geen specifiek belang hebben bij een bepaalde uitkomst om sturing richting een gewenste uitkomst te voorkomen.

Omdat niet aan al deze voorwaarden kan worden voldaan, zal het voorgestelde lokale onderzoek geen bruikbare inzichten opleveren. Dit geeft het beleid weinig handelingsperspectief.

Huidig en toekomstig onderzoek

Wereldwijd wordt veel wetenschappelijk onderzoek uitgevoerd op het thema elektromagnetische velden (straling) en gezondheid. Ook de Nederlandse rijksoverheid heeft onder coördinatie van het ministerie van VROM een breed onderzoeksprogramma opgezet rond dit thema. Hierin wordt onder andere aandacht besteed aan onderzoek in de woonomgeving zoals de gezondheidsklachten bij omwonenden van zendmasten.

Centraal postadres:

Postbus 3166
5203 DD 's-HERTOGENBOSCH

Telefoon: 0900 - 3686868
Telefax: 073 - 6138352

milieu@ggd-bureaugmv.nl

Een van die onderzoeken is een groot multidisciplinair onderzoek dat in 2008 van start is gegaan, waarbij onderzoekers straling van verschillende bronnen in de omgeving willen koppelen aan gezondheidseffecten. Daarbij worden niet enkel ernstige ziektes zoals hart- en vaatziekten en kanker onderzocht, maar ook aspecifieke symptomen zoals slapeloosheid en hoofdpijn. Bureau GMV volgt de nieuwe wetenschappelijke inzichten. Als daar aanleiding voor is zal zij gemeentes informeren en adviseren ten behoeve van lokaal beleid en communicatie richting burgers rond dit thema.

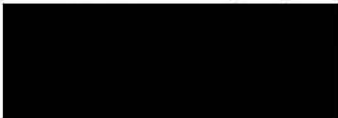
Conclusie en aanbeveling

Een locatiespecifiek gezondheidsonderzoek op lokaal niveau in de omgeving van de Digitennezendmast op industrieterrein Croy in Eindhoven kan niet voldoen aan de wetenschappelijk noodzakelijke randvoorwaarden. Bureau GMV vindt een dergelijk onderzoek dan ook niet zinvol. Volgens de huidige wetenschappelijke inzichten is er geen reden om aan te nemen dat omwonenden van deze zendmast gezondheidseffecten zullen ondervinden als direct gevolg van de straling van de antennes.

Bureau GMV heeft de gemeente Eindhoven geadviseerd om de lokale situatie beter in beeld te brengen en te monitoren over de loop van de jaren. Dit om te achterhalen welke gezondheidsklachten vóórkomen onder bewoners in de wijk en in hoeverre men dit toeschrijft aan verschillende omgevingsfactoren, waaronder straling. Een dergelijke monitoring geeft inzicht in de beleving onder de bevolking. In de risicocommunicatie met de bewoners en in het gemeentelijk beleid kan hier vervolgens op worden ingespeeld. Zoals reeds aangegeven geeft het geen inzicht in een (oorzakelijke) relatie tussen straling en gezondheid.

Mocht u naar aanleiding van deze brief nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met ondergetekende via telefoonnummer 0900-3686868.

Met vriendelijke groet,

milieugezondheidkundige

NB.: Meneer [redacted], omdat alle communicatie vanuit ons tot nu toe via u is gegaan en wij geen contactgegevens van de heer [redacted] hebben, wil ik u vriendelijk vragen deze brief ook aan hem te overleggen.

Cc.: Gemeente Eindhoven, de heer [redacted]

Centraal postadres:

Postbus 3166
5203 DD 's-HERTOGENBOSCH

Telefoon: 0900 - 3686868
Telefax: 073 - 6138352

milieu@ggd-bureaugmv.nl

